

درس چهارم

گستره رسالت پیامبر

استاد مربوطه:

جناب آقای مجید واله

دبیرستان پسرانه امام رضا (ع) مشهد

اعضا گروه:

مرصاد معمار

سپهر طاهری

امیرحسین نوا

تهیه و تنظیم : مرصاد معمار

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ
يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ
وَيُزَكِّيهِمْ
وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ
لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

یقیناً خدا بر مؤمنان منت نهاد که .....
در میان آنان پیامبری از خودشان برگزید .....
که آیات او را بر آنان می خواند .....
و پاکشان می کند آنها را [از آلودگی های فکری و روحی] .....
و کتاب و حکمت به آنان می آموزد .....
و به راستی که آنان پیش از آن .....
در گمراهی آشکار بودند .....

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ
فَإِنْ تَوَلَّوْا
فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

آل عمران، ۳۲

بگو از خدا و پیامبر اطاعت کنید.....
چنانچه روی گردانیدند [بدانند که].....
یقیناً خدا کافران را دوست ندارد.....

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا
يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ
يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ
أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

خدا سرپرست و یار کسانی است که ایمان آورده اند
آنان را از تاریکی ها به سوی نور خارج می کند
و کسانی که کافر شدند، سرپرست آنان طغیان گراند.
که آنان را از نور به سوی تاریکی ها خارج می کنند
آنان اهل آتش اند.....

و قطعات آنجا جاودانه اند.....

بقره، ۲۵۷

...وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا
و خداوند هرگز برای کافران
به زیان مؤمنان راهی قرار نداده است.

نساء، ۱۴۱

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا
بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ
وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ
وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ
وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ
ضَلَالًا بَعِيدًا
آیا ننگریستی به کسانی که
گمان و ادّعا می کنند ایمان آورده اند
به آنچه بر تو نازل شده
و به آنچه پیش از تو نازل شده
می خواهند داوری نزد طاغوت برند
در حالی که باید به او کافر شوند؟
و شیطان می خواهد که گمراهشان کند
گمراهی سخت.

نساء، ۶۰

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ
وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ
لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

ہمانا ما بسا مبران خود را با دلائل روشن فرستادیم
و ما آمان کتاب و ترازو [سجین حق از باطل] نازل
کردیم تا مردم به عدالت برخیزند...

حدید، ۲۵

درس چهارم: گستره رسالت پیامبر

قلمرو رسالت
پیامبر:

۱

دریافت و ابلاغ وحی

۲

تعلیم و تبیین تعالیم وحی «مرجعیت دینی»

۳

اجرای قوانین الهی از طریق ولایت بر جامعه
«ولایت ظاهری»

۱- دریافت و ابلاغ وحی

پیامبر اکرم آیات قرآن را به طور کامل از جبرئیل دریافت و بدون کم و کاست به مردم می‌رساند.

۱

عده ای آیات را می‌نوشتند «کاتبان وحی»

۲

عده ای آیات را حفظ می‌کردند «حافظان وحی»

۳

مسئولیت مرتب و منظم کردن قرآن به عهده خود پیامبر بود.

برای حفظ پیام الهی و
امکان دسترسی مردم به آن

تعلیم و تبیین تعالیم وحی «مرجعیت دینی»

۱- به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند

تا مردم بتوانند:

۲- جزئیات احکام و قوانین را بفهمند

تا مردم بتوانند:

۳- شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند

تا مردم بتوانند:

به همین دلیل سنت «مجموع گفتار ، رفتار و تقریر» پیامبر اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم دقیق آیات الهی و تفسیر احکام است.

اجرای قوانین الهی از طریق ولایت بر جامعه «ولایت ظاهری»

ولایت به معنی سرپرستی و رهبری می باشد.

زمینه اجرای احکام اسلامی و توسعه اسلام به تمام دنیا شد.

مسجدالنبی اولین محل حکومت پیامبر شد.

مدینه اولین مرکز حکومت پیامبر شد.

در روایات ، اسلام بر ۵ پایه استوار است که مهمترین آنها ولایت است. زیرا وقتی ولایت و حکومت اسلامی برقرار شود؛ فرصت برای اجرای تمام احکام دین از جمله نماز ، روزه و... فراهم می شود و مردم اعمال خود را در سایه ی ولایت الهی انجام می دهند.

سوال:

چرا جامعه اسلامی نیازمند ولایت و حکومت است و رهبری اسلامی جزء احکام بسیار مهم شمرده شده است؟

- الف) به دلیل جامعیت دین اسلام
- ب) به دلیل ضرورت اجرای احکام اسلامی
- ج) به دلیل پذیرش ولایت الهی و پذیرفتن حاکمیت طاغوت
- د) حفظ استقلال جامعه اسلامی در برابر کفار

الف) جامعیت دین اسلام:

اسلام یک دین کامل است و دربر دارنده ی هدایت انسان در همه ابعاد فردی و اجتماعی می باشد. از آنجا که حیات فردی و اجتماعی انسان با یکدیگر مرتبط است ؛ برنامه هدایت او نیز باید همه بخش ها را در بر گیرد. مهم ترین بخش زندگی اجتماعی؛ حکومت، اداره جامعه و تنظیم روابط سیاسی و اجتماعی است. لذا اسلام نمی تواند به حکومت توجه نداشته باشد و این با کامل بودن دین منافات دارد.

ب) ضرورت اجرای احکام اسلامی:

یکی از اهداف ارسال پیامبران ، تشکیل جامعه ای بر مبنای عدل است.
لازمه تحقق این امر وجود یک نظام حکومتی سالم است.
ضرورت تحقق هدف ، تحقق ابزار را هم الزامی می کند.
تحقق برخی از احکام نیز مانند جهاد ، حفظ استقلال و ... نیز لازمه اش حکومت است.

ج) پذیرش ولایت الهی و نفی حکومت طاغوت:

ولی و سرپرست حقیقی انسان خداست.
لذا فرمانبرداری و اطاعت از دستور های او و جانشینانش ضروری و واجب است.

د) حفظ استقلال جامعه اسلامی در برابر کفار:

طبق قاعده نفی سبیل ، مسلمانان حق ندارند سلطه بیگانگان را بپذیرند و زیر بار آنها بروند
تشکیل حکومت اسلامی لازمه تحقق این امر است زیرا:

- ۱- مانع سلطه بیگانگان می شود
- ۲- روابط سیاسی و اقتصادی با دیگران را بر مبنای حفظ استقلال و نفی تسلط دیگران تنظیم می کند.

ولایت معنوی ، برترین مقام پیامبر:

ولایت پیامبر }
۱- ظاهری: سرپرستی و رهبری جامعه و اجرای قوانین الهی
۲- معنوی: سرپرستی و رهبری معنوی انسان ها که مرتبه ای بالاتر از ولایت ظاهری است.

ولایت معنوی پیامبر:

- پیامبر با انجام وظایف عبادی به مرتبه ای از کمال رسید که بر غیب و ماورا تسلط داشت و حق تصرف در آن مثل شفا امراض و دیگر معجزات
- هدایت ویژه بندگان از طریق امداد غیبی و الهامات روحی و تصرف در قلوب « هدایت به امر » که میزان بهره مندی انسانها از این هدایت به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد. مثل حضرت علی (ع).

ممنون از اینکه با ما همراه بودید
مجید واله
دبیرستان پسرانه امام رضا (ع) مشهد

تهیه و تنظیم :

مرصاد معمار